

Лежненко Л. І.

кандидат економічних наук, доцент

Чухра К. І.

студентка

ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»

м. Київ, Україна

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ ТА ТОТОЖНІТЬ ЗВУТУ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН ЗА МСБО (IAS) 1 ТА НП(С)БО 1

Світова глобалізація бізнесу сприяла поширенню та запровадженню Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Крім того, фінансова звітність повинна відповідати загальноприйнятим принципам бухгалтерського обліку і бути зрозумілою та достовірною. На сьогоднішній день більше ніж 115 країн світу застосовують вимоги МСФЗ для обліку, складання та подання фінансової звітності. Об'єднання бізнесу, також, зумовлює необхідність дотримання єдиних вимог для консолідації, а користувачі фінансової звітності потребують отримання порівнянної інформації щодо фінансового стану та результатів діяльності суб'єктів господарювання різних країн світу. Проте складання фінансової звітності в Україні за міжнародними стандартами пов'язано з труднощами, зокрема, відсутністю методичних рекомендацій з боку держави щодо приведення національної звітності у відповідність до вимог міжнародних стандартів та браком кваліфікованих спеціалістів у сфері застосування МСФЗ.

Однією з обов'язкових форм фінансової звітності є Баланс. Баланс (звіт про фінансовий стан) – звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал [1].

Суб'єкти господарювання України мають право скласти Баланс (Звіт про фінансовий стан), як за Міжнародними стандартами фінансової звітності, так і за Національним положенням (стандартами) бухгалтерського обліку (НП(С)БО). Перелік суб'єктів господарювання щодо обов'язкового складання та подання фінансової звітності за МСФЗ наведено в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» у статті 12-1 [1].

В НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» визначено вимоги складання Балансу (Звіту про фінансовий стан) та зазначено формат звіту у вигляді вертикальної таблиці і визначено перелік статей. Крім того, в Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджених наказом Мінфіну України №433 від 28.03.2013р., вказано методику складання звіту і надано перелік вписуваних статей. Такі статті визначаються за ознакою суттєвості відповідно до Наказу про облікову політику суб'єкта господарювання. На відміну від Національного стандарту, Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» строго не регламентує формат подання Звіту про фінансовий стан. Крім того, за МСБО (IAS) 1 не використовується поняття пасиву. Ця категорія відображається окремими розділами: капітал і зобов'язання. Стандарт лише визначає мінімальний перелік статей, які мають бути наведені у Звіті, а саме:

В складі активів:

- основні засоби;
- інвестиційна нерухомість;
- нематеріальні активи;
- фінансові активи;
- інвестиції, обліковані із застосуванням методу участі в капіталі;
- біологічні активи;

- запаси;
- торговельна та інша дебіторська заборгованість;
- грошові кошти та їх еквіваленти;
- загальна сума активів, класифікованих як утримувані для продажу, та активи, включені у ліквідаційні групи, класифіковані як утримувані для продажу;

В складі зобов'язань:

- торговельна та інша кредиторська заборгованість;
- забезпечення;
- фінансові зобов'язання;
- зобов'язання та активи щодо поточного податку;
- відстрочені податкові зобов'язання та відстрочені податкові активи;
- зобов'язання, включені у ліквідаційні групи, класифіковані як утримувані для продажу;

В складі капіталу:

- неконтрольовані частки, представлені у власному капіталі;
- випущений капітал і резерви, що відносяться до власників материнського підприємства [2].

На відміну від МСБО (IAS) 1, за НП(С)БО 1 зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та необоротні активи, утримуваними для продажу та групами вибуття, відображаються окремими розділами.

Крім того, МСБО (IAS) 1 дозволяє: наводити у звіті додаткові рядки статей, заголовки, проміжні підсумки, здійснювати об'єднання подібних статей, якщо це є доречним для розуміння фінансового стану підприємства; самостійно визначати конкретне найменування статей Звіту про фінансовий стан та послідовність їх наведення (назва має чітко ідентифікувати статтю Звіту та її склад). За національним стандартом заборонено згортання будь-яких статей Балансу (Звіту про фінансовий стан), крім випадків передбачених П(С)БО 17 «Податок на прибуток».

Необхідно зазначити, що хоча відсутність уніфікованого формату звіту, значно ускладнює порівняння та зіставлення фінансової звітності різних компаній, але певна гнучкість щодо їх формату та наповнення дозволяє більш якісно та прозоро розкривати фінансовий стан діяльності конкретного підприємства. За міжнародними стандартами існує дві моделі відображення статей Звіту про фінансовий стан: за ознакою зростання та зменшення ліквідності активів і, відповідно, за строками погашення зобов'язань.

Відповідно до МСБО (IAS) 1, підприємство повинно залишати незмінними з періоду в період подання та класифікацію статей фінансової звітності з тим, щоб забезпечити можливість зіставлення звітності за різні періоди. Отже, обравши певний формат Звіту про фінансовий стан, перелік та групування статей звіту, їх назви, його необхідно дотримуватися і надалі, за винятком випадків, коли:

- відбулися зміни в діяльності підприємства потребують іншого порядку наведення або класифікації інформації;

- МСФЗ вимагає змінити подання фінансової звітності [2].

Тотожним в складанні звіту за різними стандартами є сама структура, тобто титульна частина – де наводиться інформація про саме підприємство і період складання; предметна частина – сам звіт; заключна частина – підписи та ПІБ відповідальних осіб. Крім, того схожим є те, що саме потрібно наводити в Примітках щодо роз'яснення статей.

Таким чином, виходячи з вищенаведеного можна зробити висновок, що в формуванні Балансу за МСФЗ та НП(С)БО суттєвою відмінністю є відсутність у Міжнародних стандартах обов'язкового формату, розгорнутого складу статей та поділ Звіту на актив та пасив. Крім того, на нашу думку, МСФЗ за своєю сутністю спрямовані на відображення

реальної та об'єктивної інформації про поточний фінансовий стан підприємства та прийняття відповідних управлінських рішень. Дедалі більше українських суб'єктів господарювання переходять на складання та подання Звіту про фінансовий стан за міжнародними стандартами, що дає підвищення привабливості підприємства для іноземних інвесторів. Крім того, зміни, які відбулися 05.10.2017р., щодо удосконалення Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» сприяють новому шаблону для поширення та впровадження МСФЗ у практичну діяльність ще більшої ланки суб'єктів господарювання України.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_013

Самедова Л. Р.

студентка

Національний університет водного господарства та природокористування,
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
м. Рівне, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ У ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ

Здійснення діяльності будь-якого акціонерного товариства неможливе без правильної та всеосяжної організації бухгалтерського обліку. У сучасних умовах господарювання, коли економічна ситуація в державі залишається нестабільною, а діяльність підприємств, в тому числі акціонерних товариств, супроводжується різноманітними ризиками, виникає постійна необхідність у володінні достовірною та неупередженою інформацією про фінансово-майновий стан, перспективи розвитку й фінансову стабільність суб'єктів господарювання.

Задовольнити інформаційні потреби зацікавлених осіб (як власників, так і потенційних інвесторів) може достовірно складена фінансова звітність підприємства, яка забезпечує не лише відповідні інформаційні потреби, але й здатна виступати базою для прийняття виважених, доцільних та ефективних управлінських рішень. Тому останнім часом для акціонерних товариств усе більшої актуальності набуває трансформація фінансової звітності відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності.

Питання щодо складання та удосконалення фінансової звітності акціонерного товариства, проблеми адаптації фінансової звітності акціонерних товариств України до вимог міжнародних стандартів досліджували провідні вчені-економісти, а саме: О. Є. Борис, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, Н. І. Дорош, А. А. Ісаєва, Г. Г. Кірейцев, Т. М. Королук, В. М. Костюченко, М. В. Кужельний, М. Р. Лучко, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, П. Я. Хомин, В. В. Швець, В. О. Шевчук, А. Д. Шеремет та інші провідні вчені. Дослідженням проблем звітності, її аналізу в сучасних умовах займалися такі відомі зарубіжні вчені: Л. Бернстайн, Н. С. Аринушкін, В. В. Качалін, Н. П. Кондраков, В. В. Ковальов, О. В. Єфімов, Я. В. Соколов, Ж. Рішар, Е. С. Хендріксен та інші.

Всі ці вчені досягли значних результатів у процесі дослідження проблем складання й подання фінансової звітності, впровадження міжнародних стандартів. Однак деякі теоретичні питання залишаються невирішеними та потребують подальшого дослідження.